

Ranch of Sweden – Årets lantbruksföretag i Södermanland

Familjen Ranch har av LRF Södermanlands regionstyrelse utsetts till årets lantbruksföretagare för 2023.

Familjen Ranch som består av Stefan, Therese och sonen Didrik driver tillsammans Björksund gård som sträcker sig över 700 hektar. Där odlas både Krav-godkända och konventionella grödor så som camelina, vete, korn, oljelin, gräsför och oljevaxter. När Stefan och Therese fick reda på att de tilldelats utmärkelsen Årets lantbruksföretagare i Södermanland var det en stor överraskning för dem båda.

– Det var ungefär som en Bingolottvinst, den bara kom där helt plötsligt. Man jobbar på så gott man kan med de idéer man har. Ibland gör man det i medgång och ibland i motgång. Det här är en jätterolig medgång! Det känns jättehedrande, säger Stefan.

– Naturligtvis blev vi väldigt glada. Det ger en extra guldkant i tillvaron att få uppskattning för allt slit och hårt arbete. Ibland kan det kännas frustrerande att vara en liten aktör bland stora företag, men att få denna typ av feedback ger oss energi att fortsätta kämpa och driva våra projekt vidare, även när det kan kännas omöjligt, fyller Therese in.

ANDRA GRÖDOR

– På grund av problemet med vilda djur, främst hjortar och grisar som förstör upp till 20 procent av vår skörd genom att trampa ner och äta upp grödorna, har vi varit tvungna att leta efter alternativa lösningar. En lösning har varit att odla andra spannmålssorter eller satsa på gräsför som är mindre känsligt för vilt än exempelvis vete, berättar Stefan och fortsätter:

– Tyvärr har våra försök att samarbeta med jägare och organisationer inte gett några resultat. Vi önskar att vi hade större rättigheter att skydda våra grödor när de växer på åkern. Problemet är så stort att vi stundtals funderar på om det är värt att fortsätta med vår verksamhet, säger han.

Stefan och Therese är lite av pionjärer inom odling av oljedråra, eller camelina som växten heter internationellt. År 2015 var de först i Sverige med att odla och kallpressas fröna i större skala, och de har också

Stefan och Therese Ranch, Årets lantbruksföretagare i Södermanland.

FOTO: PERÅ

exporterat en del. Stefan började odla camelina för att han är innovativ och nyfiken på att odla sådant inte alla andra odlar. Och det var först när Stefan träffade Therese som tankarna på att förädla grödan vidare på gården kunde realiseras.

– När vi träffades 2013 arbetade jag som försäljningsdirektör och hade sedan tidigare erfarenhet av att bygga upp försäljningsorganisationer och varumärken. Därför var det roligt att tillsammans börja bygga upp vårt eget varumärke med en gröda som hade stor potential på gården. Nu försöker vi odla något nytt varje år som inte tidigare odlats på gården, säger Therese.

GRÄVT DIKESKANT

På Björksund ligger mycket av marken som i en dal. Vattnet rinner ut till en fjärd i Östersjön som ligger cirka fyra kilometer bort från gården. Vid kraftigt regn eller snösmältning uppstår ibland problem med över-

svämningar på dessa marker.

– Vi har grävt ut en dikeskant längs med områden som haft problem, vilket har visat sig vara ett bra sätt att förhindra översvämningar på en stor del av våra fält. Dessutom har vi även grävt dikning i andra områden som har behövt det, inklusive i anslutning till vår utfallsplats, berättar Stefan.

Deras gemensamma tips till andra lantbruksföretagare som också har innovativa och utvecklande idéer är att inte ge upp om man verkligen tror på sin idé.

– Våga titta utanför traditionella säljkanaler och våga titta efter nya kunder och vägar. Kroka arm med varandra och jobba i team, säger Therese.

Juryns motivering

"Familjen Ranch, som arrenderar Björksund, driver en stor och effektiv spannmålsodling. De har under åren utvecklat driften med bland annat odling av oljedråra som pressas till camelinaolja, vilken har rönt stort intresse på marknaden och även exporteras till viss del. Gårdens fält ligger i ett viltrikt område, men familjen Ranch försöker att tackla problemen med viltskador genom att odla andra spannmålssorter så som borstsvete som importerats från Ungern. De har även utfört dikningsprojekt de senaste åren, som att slänta av stora diken för att förhindra näringsläckage och erosion. Även maskinintresset är stort och en del konstruktioner och ombyggnader utförs i egen regi. Familjen Ranch är verkligen driftiga entreprenörer, som andas framtidstro, och värdiga vinnare av utmärkelsen Årets lantbruksföretag."

Ett strå vassare

Båghallar
Silotorkar
Planlager
Mobiltorkar

Konsilos
Pannor
Spannmålskärvar
Elevatorer

JL Agriparts SKÖVDE 0500-42 51 00 | www.jlagriparts.se